

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPI LAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
PIATA SF. GHEORGHE 4. — TEL. 2-52

Örökös siránkozók

...ak krokodiluskönnyeket a bánági
...ar Párt ifjusági szakosztálya fölött és
...zzák a halálharangot csak azért,
...legyen mit siratni. Megjósolják halá-
...efölött zokognak keservesen. Pedig
...ról csak akkor lehetne szó, ha nem szü-
...eg az az alattomos aknamunka, amely-
...élja, hogy a magyar ifjak az osztály-
...alapjára helyezkedjenek. Két egymás-
...mlokegyenesen ellenkező eszmét valló
...alakult ki. A szétválási törekvés ép-
...síránkozók köréből indult ki. A ma-
...ifjuság halálát pedig a széthúzás, a
...vonás, az örökös surlódás két egy faj-
...ló testvér között okozhatja, akkor,
...r a megnehezült körülmények belső
...get követelnek. Mindaddig azonban,
...a magyar ifjuság vezetői igyekeznek a
...ás-magyar és az intellektuel-magyar
...a mindennekfölött álló magyar eszme
...ával egybefonni, a társadalmi korláto-
...magyar és magyar között lerombolni és
...ermenteni az egyetemes magyar gondo-
...ent demokráciáját, nem lehet halálról
...lni. Még csak „fáradtnak”, „lehangolt-
...sem lehet nevezni ezt a szervezetet,
...mázt a magyar ifjuság hivatlan kritiku-
...megállapítják, mértőides távlatokból.
...olyanok mondanak munkánkról kriti-
...kálják a magyar ifjuság és általában a
...ar ügytől érdekeiknél fogva teljesen
...állanak. Valahol a hegytetőn tartó-
...ak és onnan fülelnek, onnan lesnek
...n megmozdulást. Hát hogyné látsza-
...ésiesinek főntről a völgyben járó ember!
...hogyné látszanék jelentéktelennek min-
...mozdulata, amely a nagy távolságban
...sen elenyész! Aki azonban egyszer le-
...kedett már az elzárkózottság hegyéről
...telles magyar ifjak közé, aki sorsot
...t velük és aki munkatertét kért azon-
...nton, amelyen dolgozni akarnak a ma-
...a ügyért, az meggyőződhetett arról,
...halál helyett, tespedés helyett, komoly
...munka folyik. Természetesen az adott
...ményekhez képest. Csak le kell eres-
...körükbe és objektív szemlélet után
...ánvalóvá lesz az igazság, amit egyesek
...etnének elhomályosítani. Nem tagad-
...hogy vannak pillanatok, amikor az if-
...elkesedése megcsappan. Ez nem a
...osztályon mulik, hanem azokon, akik
...tetlenül kritizálják az ifjuság élniakará-
...Szó sincs róla, egészséges kritikára
...s szükség van, de ameddig ez olyan kö-
...ból jön, akik távol állnak a magyarság
...től, a magyar ifjuság nem hajlandó
...tárlni erre a rosszindulatu bírálatra,
...er nem javítani akar, hanem csak gán-
...kodik. Ne menjünk olyan messzire,
...Erdély és a Bánság részére egyetemes
...ági munkatertvet dolgozzunk ki. Te-
...sük meg előbb a szilárd egységet a párt
...tén belül. A magyar eszmében egyé-
...asztani a szegény és gazdag magyar, a
...kás és szellemi munkás közötti hézagot,
...ly két táborra szakítja az ifjuságot. Ha
...sikerült elérni, akkor lehet szó közös,
...y, egész Románia magyar ifjuságát ösz-
...gő munkatertv megállapításáról és ak-
...remélhetőleg a csak kritikusoknak
...marad semmi mondanivalójuk, elhall-
...atják a meghuzott halálharangot, mert
...agyar ifjuság élniakarása diadalmasan
...eti életképességét, dolgozni tudását,
...líthetetlen kitartását. És ebben a mun-
...an, az élniakarásnak és élnitudásnak
...n az erősítésében vegyenek részt a ká-
...csomót keresők is, akkor erősek le-
...nak, egységesek leszünk és nem kell őrü-
...t keresni az örökös siránkozásra.

(Pusztai P. József)

Dolfuss gyilkosa a katonai bíróság előtt

*A vendkivüli törvényszék tegnap megkezdte
a lázadók ügyének tárgyalását — Vidéken már
csak szórványosan vannak harcok*

A Schuschnigg-kormány hivatalában

Nyomban Dolfuss temetése után, még a vasárnapról hétfőre virradó éjszakán kinevezték Ausztria új kancellárját. Ez Schuschnigg Kurt dr. lett, aki eddig is tagja volt a kormánynak. Az új kormányban a Heimwehrnek négy képviselője foglal helyet, a többi miniszter pedig a keresztény szocialista párthoz tartozik. Miklas köztársasági elnök éjszaka két órakor adott Schuschnigg miniszternek megbízást a kormány megalakítására, ami nyomban megtörtént. Az új kabinet névsora a következő: kancellár Schuschnigg Kurt dr., alkancellár és közbintonsági miniszter Starhemberg herceg, külügymi-

niszter Berger-Waldenegg, belügyminiszter Fey, pénzügyminiszter Buresch, kereskedelmi miniszter Stockinger, népjóléti miniszter Neustädter-Stürmer. A hadügyi, igazságügyi és közmunkaügyi tárcaikat ideiglenesen Schuschnigg kancellár vette át.

Az új kormány még hajnalban kihallgatáson jelent meg Miklas szövetségi elnöknel és letették az esküt az alkotmányra. Schuschnigg kancellár harmincegy éves és ma Európa legfiatalabb kormányelnöke.

is kétségtelenül teljes szakítást jelentett volna Ausztria és Németország között, míg Schuschnigg kinevezése megközelíti Dolfuss politikáját és az új kancellár inkább a meg egyezésnek, mint a szakításnak a híve.

Az új kormány átalakulása csak ideiglenes jellegű és tizenegy nap múlva várható a végleges megalakulás.

A legkényesebb probléma

Ausztria egyik legkényesebb problémája ma Pápen kinevezése bécsi német nagykövetté. Ezt a kinevezést mindenki Hitler és Neurath ügyes sakkhuzásának mondja, mert Ausztriának ezzel a kérdéssel jövőbeli magatartását is el kell döntenie. Ha az új kormány Pápen kinevezéséhez nem járul hozzá, vagy azt feltételekhez köti, akkor teljes a Németországgal való szakítás és új hadjárat indul meg azzal a jelszóval, hogy Ausztria gyarmata egy szomszédos hatalomnak. Ha pedig Pápen kinevezéséhez Bécsben hozzájárulnak, akkor ez világos jele annak, hogy reáléptek a Németországgal való megegyezés útjára.

Üsszeült a katonai bíróság

A július 25-i bécsi lázadásban résztvevő nemzeti szocialista vádlottak ügyében a rendkivüli katonai törvényszék tegnap délután öt órakor ült össze és megkezdte működését.

A katonai bíróság elnöke a kormány által kinevezett Oberweger vezérőrnagy, tagjai pedig két tiszt és egy bíró. A vádat Tuppy államügyész képviseli, a vádlottakat pedig Furrer a bíróság által kinevezett közzvédő védi. A tárgyalás az országos törvényszék épületében folyik, amelyet a rend biztosítása érdekében félszázad katonasággal vettek körül. Elsőnek Panetta Ottó volt császárvadász, Dolfuss gyilkosa és Holzweger Antal, a felkelők vezére ügyében kezdtek meg tegnap a tárgyalást. Itélet ma lesz. Megállapították, hogy Hundl Pál, a lázadás egyik aktív vezetője, nem a szövetségi hadseregnek,

A puccsnak már közel háromezer foglya van

Vasárnap este hirtelen ismét pánik-szerű izgalom lett urrá az osztrák fővárosban, mert az a hír terjedt el, hogy a nácik újabb puccsot készítenek elő. A hatóságok erre a hírre a katonaságot és rendőrséget riadó készütségbe helyezték és a középületeket katonák szállották meg. Hétfőre virradó éjszaka több letartóztatás is történt és most

már közel háromezer foglya van a puccsnak. Feltűnést keltett Bardolf vezérezredes letartóztatása is, aki Ferenc Ferdinánd kabinetfőnöke volt és közismerten hitlerista érzelmű.

A hétfőre virradó éjszaka azonban csendben folyt le és újabb incidens nem fordult elő. Tegnap reggel azután a rendkivüli intézkedéseket és a riadó ké-

szültséget ismét hatályon kívül helyezték.

Belgrádból érkezett hír szerint a lapok azt írják, hogy a horvátországi Varasd mellett nagy tábor rendeztek be az osztrák főkkel azok részére, akik az utóbbi időben jugoszláv területre menekültek. A belgrádi lapok tudósítói beszélgetést folytattak a menekültekkel, akiknek nagy része azt állítja, hogy az ausztriai lázadás nem volt kellőképpen előkészítve és az események váratlan kirobbanása a felkelőket lepte meg legjobban.

A legtöbb helyen a lázadók a hadsereg gyors fellépése következtében kénytelenek voltak visszavonulni.

Starhemberg kinevezése szakítást jelentett volna

Legújabb hírek szerint Karintia területén még mindig folytatódik a küzdelem, a felkelők helyzete azonban már reménytelen, mert élmiszterük teljesen kifogyott, a belgrádi kormány pedig két nap óta a menekülés útját a legszigorubbant elzárta. Nem nyújt menedékjogot az osztrák náciknak a csehszlovák kormány sem, mert utasította az összes határrendőrségeket, hogy

az esetleg menekülni akaró nemzeti szocialistákat tartó-
zassák le és adják át az osztrák hatóságoknak.

Az új osztrák kormány kinevezésével azért siettek, nehogy tovább fejlődjenek a kombinációk, amelyeknek valóságos hulláma lepte el az európai sajtót. A szövetségi elnök először Starhemberg hercegnek ajánlotta fel a kormányelnökséget, de a herceg ezt visszautasította, mert a felajánlásnak nyilvánvalóan csak formális jellege volt.

Starhemberg kinevezése ugyan-

hanem a régi hadseregnek volt a tagja. Hundl a polgári életben fakereskedő és lakásán több bejárat volt, hogy feltűnés nélkül fogadhasa a náciakat.

Bécsben tegnap már csendes volt az utca és csak a minisztériumok, valamint a rendőrfőnökség épülete előtt volt katonai készültség látható. Az ostromállapot azonban továbbra is érvényben marad. Karintiában is levertnek tekinthető a mozgalom. Nagyobb csoportokban a lázadók már csak a jugoszláv határ mentén tartják magukat.

A Burgenlandban Rohonc, Felsőőr és Németújváros környékén szintén megkísérelték a náciak a hatalmat megszerezni, de a kormánycsapatok leverték őket.

Hivatalosan még nem erősített hírek szerint az elmúlt éjszaka több nemzeti szocialista suhanc behatolt az általános kórház sebészeti klinikájára azzal a szándékkal, hogy az ott fekvő Rintelen drt megszojtetik. A tervre figyelmes lett egy ápoló, aki fellármázta a személyzetet és a biztonsági őrség segítségével a suhancokat sikerült ártalmatlanná tenni.

Dollfuss gyilkosa Panetta Ottó a vizsgálat során most már beismerte, hogy nem egy, hanem két lövést tett a kancellárra. Arra a kérdésre, hogy ezt miért tette, azt válaszolta, hogy Dollfust gyűlölte, mert az ő intézkedésére távolították el a hadseregből, ahol náci tevékenységet fejtett ki.

Az osztrák kivételes törvények szerint valamennyi lázadót, nemcsak a harminc főbűnöst, hanem a letartóztatott száztizennyolc terroristát is csak halállal lehet büntetni. Ugyancsak halálbüntetés vár azokra, akiket Karintiában harc közben fogtak el.

A bíróságnak állítólag nincsen szándékában ilyen tömeges halálos ítéletet hozni és valószínű, hogy a katonai bíróság, amely a letartóztatott harminc katonavádolt felett ítélkezik, meg fogja tizedeltetni a terroristákat.

Dollfuss lelkiüdvéért tegnap délelőtt a bécsi Szent István Dómban gyászistentisztelet volt, amelyen az özvegy, a kormány és valamennyi tagja, a diplomáciai testület és a külföldi kiküldöttek vettek részt. Gyászistentisztelet volt tegnap ná-

lunk is és a belvárosi Dóm-templomban Ferch Mátyás apátkanonok celebrálta a misét.

Dollfuss özvegye hétfőn délután három órákor visszautazott Riccione fürdőhelyre. Két gyermeke azóta is ott van és még most sem tudják a Dollfuss-gyermekek, hogy mi történt apjukkal.

Az özvegy mint a Mussolini-család vendége hosszabb ideig marad a fürdőhelyen, hogy a nagy lelki megrázkodtatás izgalmait kipihenje.

A steierországi tartományfőnök rendeletet adott ki, amely szerint el kell bocsátani mindazokat az állami alkalmazottakat, beleértve a tanerőket is, akik a lázadásból kifolyólag nemzeti szocialistákat rejtegettek, vagy rejtegetnek.

Az angol alsóház tegnap az osztrák helyzettel foglalkozott Cook és Nicholson képviselők kérdésére Simon külügyminiszter kijelentette, hogy az Ausztriából jövő hírek nyomán a zendülést befejezetnek kell tekinteni.

Szörványosan folynak még harcok, de a náciak lázadása levertnek mondható.

Bulev. Reg. Ferdinand (Lloyd-sor)
Färber-házban

kettő és háromszobás lakások

esetleg iroda vagy orvosi rendelő céljára augusztus elsejére

kiadó

Bővebbet: Dr. KUHN ügyvéd
Bulev. Reg. Ferdinand (Lloyd-sor)

gyalog indult el városunkból Erdélybe, megmászta a Retezatot és környékét az erdélyi hegyekből három hetes túra ismét csak gyalog tértek vissza.

Megjöttek két hetes kirándulásukról a dányai György cserkészsparancsnok vezése alatt álló cserkészek is, akik Csabes területén, a Muntele mic hegyek zött számos kirándulást rendeztek. A kirándulásokon mintegy hatvan kész vett részt, akik kellemes emlékeket tértek haza.

Nyolevanöt éve

hogy a szabadságharc lángelkei közt Petőfi Sándor, elvérzett a csatában. Egyszer irta a harci riadókat, amikor a gyar kormány már Szeged felé menekült. Ekkor kapta meg Bem apó üzenetét, hogy jöjjön táborába, szárnysegédnek. A nyolcvanas években két kimagaslóan tehetséges Hájjasfalvánál talál egymásra, ahol Bem a Kükküllő-folyó mentén helyezte el harminczernyi seregét. Megkezdődik az utkövetés tizenhatezer fős főből álló orosz hadsereg Petőfi a csata elején Bem körül forgoló mire a hadvezér haragosan visszarendel falu végén levő tartalékokhoz. Petőfi egy engedelmességek, azonban lelkeiben kigyógy, hogy közelről szemlélje a harc menetét. Kimegy a falu elé, megáll a hidján, annak karfájára dől és elmereng nagy vérfürdőn.

Délután öt-hat óra között jár az idő, oroszok hirtelen megbontják a magyar reg rendjét. Az egész hadsereg meghátrál. A végezt azonban ott lebeg a költő felet amint verseiben megjövendölte, a harc zón esik el. Hogy hol? Ezt még ma, haláluk nyolcvanötödik évében is, homályos ritja. Annyi bizonyos, hogy orosz szurkoltoitotta ki életét és holtteste a főregény esletét hősök közös sírjában fekszik.

Halála körül érdekes mítoszok születtek. Egy Szkurka nevű huszár állítólag felkelt maga mellé a menekülő költőt. De csak lépésre vitte, mert Petőfi leugrott e sző Bocsaás! Engem az Isten sem ment meg majd a kukoricásba futott. Egy másik zió szerint augusztus elsején sebesülve vte magát szekéren Hájjasfalva felé, am egy muszka kötelegény meglátta. Allított: doba sirba Petőfit, aki onnan fellépett: Ne temesetek el, hiszen látjátok, b élek. Petőfi vagyok! Segitsetek! Az o katoná azonban betaszította a gödörbe, után hullákat dobott reá.

Imáját Isten meghallgatta és nem ában, párnák között halt meg, hanem ág dörgés, harcizaj, fegyvergolyók között jövendölése szerint futó paripák szágul tak végig holttestén. Tovább él versei amelyek csaknem minden nyelvre lefo tottak. Emléke előtt ma egy egész nem mély gyászal hajtja meg fejét... (P.)

Románia moszkvai aranykín

1916-ban került Oroszországba és am értéke aranyrudakban, arany és ezü pénzben, valamint egyéb értékben m haladja a háromszáz milliárd leit. G angol kapitány most megjelent köny ben azt írja, hogy ennek a kincsnek részét Románia már visszakarta. Ez szemben hivatalosan megállapítja hogy Moszkvától Románia eddig egy len banit sem kapott vissza.

Új katonai főügyész és két ügyész vezeti a vizsgálatot a Skoda-jegyzőkönyv hamisításával kapcsolatban

Ismeretes, hogy a Skoda-ügy parlamenti bizottsága előtt felmerült az a gyanu, hogy Zelezky szerplésével kapcsolatban az egyik jegyzőkönyvet meghamisították volna. Ekkor belekeverték az ügybe Pomponiu ezredes katonai főügyész és Pruteanu, valamint Stoica alezredes, katonai ügyészek neveit is, akiket ezért a jegyzőkönyvhamisítás miatt megindított vizsgálat tartamára a nemzetvédelmi miniszteriumhoz helyezték át.

Helyükbe Chiru ezredes, valamint Chiriac és Petrescu őrnagyok kerültek a hadbírószékhez, akik már átvették hivatalukat és Georgiu tábornok, hadbírószéki parancsnok kezébe letették a hivatalos esküit.

Ezen alakalommal Georgiu tábornok felolvasta Uica tábornok, volt nemzetvédelmi miniszter és jelenleg a fővárosi második hadtest parancsnokának levelét. Uica tábornok a levélben sajnálkozásiának adott kifejezést, hogy az eskütelnelni betegsége miatt személyesen nem lehetett jelen, majd felkérte az új katonai főügyészt, valamint a két új katonai ügyészt, hogy a vizsgálatot a legerélyesebben vezessék. Elmondotta a levélben, hogy amikor a mult esztendő szeptemberében tudomására jutott a jegyzőkönyv állítólagos meghamisításáról szóló hír, beadványt intézett az akkori hadügyminiszterhez és a vizsgálat megindítását kérte. Most elégtétellel állapítja meg, hogy a vizsgálat megindult és kéri, sőt felszólítja Chiru ezredest, hogy ezt a vizsgálatot a legerélyesebben vezesse, mert az igazságnak mindenképpen ki kell derülni. A hadsereg érdeke is azt kívánja, hogy az igazság napvilágra kerüljön.

A hadseregnek nincs semmi rejtegetni valója és ezért ha a vizsgálat megállapítja, hogy a hamisítás valóban megtörtént és a bűnösök megkerülnek, akkor azokat ki kell zárni a hadsereg kötelékéből.

Ezt kívánja a hadsereg becsülete és tisztessége. Amennyiben azonban kiderül, hogy csak rágalom az egész, úgy a rágalmozásokat le kell leplezni és gondoskodni kell arról, hogy azok elvegyék méltó büntetésüket.

Uica tábornok levelének felolvasása után Georgiu tábornok beszédet intézett az új ügyészekhez és a maga részéről is felszólította őket az igazság felderítésére.

A fürdővendégek szemeláltára zuhant le egy katonai repülőgép és három utasa szörnyet halt

A Fekete-tenger partvidékén levő Mamaia fürdő közelében tegnap több ezer főnyi fürdővendég szemeláltára borzalmas repülőgép szerencsétlenség történt, amelynek három halottja van. Tegnap délben a katonai repülőtérről három gép emelkedett a magasba, hogy gyakorlatokat végezzen. A fürdőzők gyönyörködve szemléltek a három gép gyakorlatát, amely sikeresen folyt, amikor az egyik bravuros mutatványánál, az egyik gép megingott, majd zuhanni kezdett. A nézők ajkán a rémület kiáltása hangzott fel, amikor látták, hogy a gép mintegy kétezeröt száz méter magasságból irtózatossésséggel lezuhan. A szerencsétlenül járt repülőgépben Benciusi főhadnagy, Doslea Octavian hadnagy és Filmea Dumitru műszerész voltak. Filmea műszerész ejtőernyőjében bízva, kiugrott a repülőgépből, de az ejtőernyő nem nyílt ki és Filmea műszerész összetört tagokkal, holtan terült el a földön. Néhány pillanattal később a zuhanó repülőgép is nekivágódott a talajnak és teljesen elpusztult. Benciusi főhadnagy és Doslea hadnagy, a repülőgép romjai alatt bezuott koponyával, holtan fekiidtek. A fürdőzők közül sokan a szerencsétlenül járt géphez rohantak, de a pilótáknak már nem volt élet. Még nem sikerült megállapítani, hogy a gép lezuhanását mi okozta.

Hazajöttek napbarnította arccal, csillogó szemekkel fiatalos vidámsággal a bánsági cserkészek a táborozásból

Utolsó lobbant a táborláz a Fekete-tenger partján felépített hatalmas cserkésztáborban. A cserkészek még egyszer innepélyre ültek össze, amelyen összegyűzték a nagytáborban szerzett kedves emlékeket. A befejező ünnepségen számos cserkészbart is résztvevett, többek között Manolescu tábornok és Mereuta vasuti vezérigazgató is. A harmadik romániai nemzeti cserkészboree lelkes résztvevői szomorú szívvel láttak hozzá a táborbontási munkálatokhoz. Városunk cserkészei tegnap délután 6.15 perckor érkeztek meg, Demetrovici Mihály, a városi kertészet igazgatójának, a cserkészek legiparancsnokának és

zetésével, a negyedik kerületi pályaudvarra. Mintegy százhatvan napbarnította cserkészugrott ki virgoncan a vagonokból és nagy szeretettel borultak a fiuk várakozó övéik nyakába. A timisoarai (temesvári) cserkészek a nagytáborban kitettek magukért, mert az országban díjakat nyertek. A városunkbeli cserkészekkel Timisoarára (Temesvárra) érkezett egy oravitai csapat is, amelynek tagjai tegnap meglekintették a várost és ma hazautaztak Oravitára.

Hazaérkezett a piarista liceum volt cserkészei közül Sebestyén András, Eichardt Károly, Losoncz János és Székely Antal is. Az öt cserkész ugyanis

Mindenki drukkol a postán

az egyszerű takarítónótól az öreg levélhordón keresztül a telefonos kisasszonyig és rangos tisztviselőig a nyelvvizsgák befejezése után az eredmény miatt

Postapalota elől eltűntek már a szociális postások színes csoportjai. Még mindig izgulnak a vizsgák miatt. Tegnapután véglegesen befejeződött a kisasszonyi postatisztviselők és alkalmazottak román nyelvvizsgálata. A bizottság elnöke hét timisoarai (temesvári) lépett, akiknek levezényeltetésére Stefan Nicolae, a közlekedésminiszterium vezérfelügyelője a postás iratcsomójával megint főváros felé.

Öt tizenkét óra van. A postapalotán a vizsgateremből egy román takarítónót fogtak ki azokat az asztalokat, amelyek előtt a kisebbségi postások álltak.

Maga is vizsgázott? — kérdeztem mesian tőle, mire az asszony szégyenkezve és mentegetőzve mondja:

Dehogyan is, nem vagyok én német nyelvű! Csak azok vizsgáznak!

Építőházból jól öltözött postatisztviselő közeledik. Megkérdeztem milyen eredménye volt a vizsgáról?

A vizsgák kulcsai mögé nem látni. De én engem megdicsértek és remélték, hogy nem bocsájtanak el. Igaz, ez a miniszteriumtól függ és ha az a hány százaléknak kell megbukni, az a kár volt vizsgát csinálni.

Milyen benyomása volt a bizottság a kisebbségiokról?

Félfüllel csak annyit hallottam, hogy kellemesen csalódtak nálunk, mert a bizottságban általában többet tudnak a postások, mint Erdélyben.

Öccsünk és egy siető léptű idősebb hölgyet állítok meg:

Ön is vizsgázott?

Sajnos, én is. Összességem kellett megérem. Jobb nem is beszélni a vizsgáról. Ugy reszkettem, mint egy kis gyermek.

Nehéz volt?

Nehéznek nem mondható, de az a szorongás nehezítette meg. Mindannyian jól birjuk a román nyelvet, de az a kényerünkről volt szó. Nekünk, akik a telefonárság szolgálatában dolgozunk, nem volt nehéz, mert mögöttünk a szolgálat állt és ezért velünk finoman bának. Már azért is, mert valahogyan az is az ő hatáskörükbe tartozunk. Azért az eredményre nagyon büszke vagyok. Nem hiszem, hogy soha nem lennének ki állásából a vizsga miatt. A lépéskönn egy idősebb postás jön meg. Szolgálatban van és a levélhordozó munkája észrevehetően huzza a vállát.

Tán csak nem vizsgázott maga is?

— kérdezem tőle. — Bezzeg, hogy vizsgáztam, még pedig úgy, ahogy nem is várták. A legjavul.

De ha nem felelt meg jól és elbocsátják, akkor mégis mihez kezdene?

— Isten mentsen ettől — sóhajtva válaszolt a levélhordó —, akkor ezt a tás-

kát talán egy koldustársnő váltaná fel és ha megjelenék azoknál az emberekkel, akiknek örömeleket hoztam, esetleg csak lesajnálnának, de nem segítenék. Isten tudja, mi lesz. Nem lehet előre tudni semmit, de el kell készülni a legrosszabbra is.

A postapalota folyosóján gépies mozdulatokkal mossa az ablakot egy takarítónő. Senkihez nem szól, senki meg nem szólítja, mégis nyelvvizsgára vittek.

— Én honnan tudjak perfektül románul? — szól az asszony. — Egy keveset tudok. Éppen annyit tudok, amennyi

szükséges ahhoz, hogy megértsek valakit és megértsenek engem. A kérdések könnyűek voltak és ha igazságosan bírálnak el bennünket, akkor át kell, hogy menjek a vizsgán. Ha nem, akkor postai gyorsasággal röpitene ki a posta szolgálatából. Pedig lelkiismeretesen végeztem munkámat mindig és senkinek nem volt semmiféle kifogása ellenem.

Hangjában ott reszket a félelem a vizsga eredményétől és a vizsgai izgalmat most a legmagasabb postatisztviselőtől a takarítónőtől az eredmény várásának izgalma váltja fel...

Nemzetközi szállodai tolvajokat fogtak egy németországi házaspárban amely Münchenből emigrált

A budapesti rendőrség nemzetközi szállodatolvaj házaspárt tartóztatott le. A házaspár behatolt Götting Werner dr. berlini csokoládégyárosnak az Atlantic-szállóban levő szobájába és a szekrényt feltörve két öltözött ruhát, egy aranyórát és ezer pengő készpénzt zsákmányoltak. A csokoládégyáros, amikor éjszaka visszatért szállodai lakására, nyomban észrevette, hogy meglopták, mire feljelentést tett a rendőrségnek, ahonnan detektívek mentek a szállodába. A detektívek kihallgatták a szálloda személyzetét és az egyik szobapincér visszaemlékezett arra, hogy a berlini igazgató szobájának ajtaja előtt

kétszer is látta a szállóban lakó Döhler Lőrinc állítólagos müncheni gépészt és feleségét. A házaspár azt mondta a szállodában, hogy azért kellett elhagyniok Németországot, mert ott politikai üldözésnek voltak kitéve. A szállodában gyanusnak találták a házaspár viselkedését, jelentést tettek a rendőrségnek, amely házkutatást tartott szobájukban. A detektívek néhány pernyi kutatás után az értéktárgyakat és a pénzt is megtalálták Döhlerék szekrényében. Letartóztatták őket és igyekeznek bűnlajstromukat összeállítani.

Verseny tárgyalás végkimerülésig verseny társak nélkül a Duca-utca buckolására

A Duca-utca aszfaltozására kiírt árlejtés verseny tárgyalását az elmúlt héten elhalasztották, mert egyes cégek — amint megírtuk — ajánlataikat nem szerelték fel a szükséges iratokkal. A verseny tárgyalást váratlanul tegnap délután folytatták, de ismét eredménytelenül. A Via fővárosi utépitő vállalat képviselőjében B a l a z s mérnök ugyan is tiltakozott a verseny tárgyalás megtartása ellen, mert a szükséges iratokat szombattól-hétfőig nem tudták megszerezni a weekend miatt. A kontesztációt az árlejtési bizottság ugyan nem fogadta el, a verseny tárgyalást megtartották, azonban... még mindig nem lehet tudni, hogy mivel burkolják a Duca-utcát. A meghívott nyolc cég közül ugyanis csak kettő tett szabályszerű ajánlatot: az oradeai (nagyvárad) R o s e n b e r g Izidor R.-T. és a szintén oradeai B i t u-

men-cég. Illetve Rosenbergek körül egy kis baj volt. Nem tudták a törvényszéki bizonylatot felmutatni arról, hogy nincsenek csőd alatt. És azt sem tudta igazolni a cég, hogy végzett már komprimált aszfaltozási munkálatokat. Végül is visszautasították a Rosenbergek ajánlatát, ami azzal a következménnyel járt, hogy a Bitumen-cég konkurrens nélkül maradt. Már pedig verseny nélkül nincs árlejtés és ezért a közel két órás tárgyalás ismét eredménytelenül végződött. A Duca-utca aszfaltozására újabb árlejtést fognak kiírni. Újabb cégeket fognak arra meginvitálni, de hogy jelentkezni fognak-e, az más lapra tartozik. Eddig csak egy cég biztos; a Bitumen, amelynek azonban ügylátszik nincs kívül konkurrálni az országban.

Költözők ködök figyelmébe

ajánljuk

gázkamránkat!

Poloskát, molyt petéivel együtt

megsemmisítünk zyklonnal (kék-savgázzal) akár otthon lakásukban, akár nálunk.

„SALVAREA”

Telefon: 14-32

Kudarccal végződött

a nagy léggömb legújabb sztratoszferarepülése

Newyorkból indult el a világ legnagyobb léggömbje, hogy a sztratoszferarepülés eddigi rekordját megdöntse. A ballonrepülő célja az volt, hogy husz kilométernél nagyobb magasságra emelkedjenek és ott tudományos kísérleteket végezzenek. A kísérlet azonban kudarcra végződött, mert a léggömb csak tizenhatezer méter magasságra emelkedett, amikor Ste w e n s kapitány, a léggömb tudományos megfigyelője, rádió keresztül közölte, hogy a léggömb burkolatán szakadások keletkeztek és százötven méteres percnkénti sebességgel zuhannak lefelé. Tízezer méter magasságban a léggömb három utasának nem volt más választása, mint ejtőernyőre bízni magát. Először Anderson pilóta ugrott ki ezeröttszáz méter magasságból, másodikként Ste w e n s kapitány hagyta el a zuhanó léggömböt, míg harmadikként Keppner pilótá-ornagy ugrott ki százötven méteres magasságból, ami már alatta van annak a magasságnak, amelyből ejtőernyővel le szabadna ugrani. Mégis mindhárom szerencsésesen földet értek. Később a ballon is leért, de megrongálódott, ellenben a gondola a benne lévő műszerekkel együtt épségben maradt.

A községi bíró

is a csendőrség foglya lett

Újabb csendőrbatalítás történt Bănsăgban. Teremia-mica (Kisteremia) községben Hügel Péter cséplőgéptulajdonos szombaton este befejezte a munkát és munkásainak vacsorát adott. A cséplésben résztvevő munkások kedélyesen szórakoztak, amikor a késő esti órákban egyszerre az utcáról több fiatal legény rontott be a házba. Ezek elmondották, hogy több társukkal együtt az utcán énekelve vonultak végig, amikor szembefutottak velük a csendőrök és igazolásra szólították fel őket. A legények erre futásnak eredtek és egy részük Hügel Péter házába szaladt. Az ottlevő munkások közül Fischbach Ferenc kiment az utcára, hogy a legények érdekében a csendőrökkel beszéljen. Ez a vállalkozása azonban balul ütött ki, mert az egyik csendőr megütötte, majd másnap reggel Fischbachot a csendőrségre hívták, ahol kihallgatása után megköztözték és megverték. A községi bírája, Hügel Péter is tudomást szerzett az incidensről és a csendőrségre ment, ahol szemrehányást tett a történetekért, amire a községi bírót szintén letartóztatták és csak tegnap reggel engedték szabadon. Panaszt tettek az esetről Nistor Dimitrie dr. vármegyei prefektusnak, aki intézkedett, hogy a mai nap folyamán vegyes bizottság vizsgálja meg az esetet.

Bănsăgi származású vegyész karrierje.

A magyar földművelésügyi miniszter Törnczy Ernő fővegyész elsőosztályú fővegyészé nevezte ki a kísérletügyi intézeteknél. Törnczy Ernő timisoarai (temesvári) születésű és az ismert szállító-család tagja.

Megkapta már

az ingyenregényt a Déli Hírlaptól? Fizesse ki hátralékát és küldjön be 3.- lelt portóra és nyomban kap egy érdekesítő regényt ingyen. A regényt megkapják az új előfizetők is.

HIREK

A tetszhalál

gondolata minden emberben hátborzongató érzést kelt. Élve eltemetve lenni valami hasonlíthatatlanul szörnyű érzés lehet. Így gondolta ezt Luise Bankes, előrehaladott koru angol hölgy is, aki a londoni társaságok ismert személyisége, nemcsak gazdasága, de főképpen különöségei miatt. Ez a formákba merevedett, előkelő angol hölgy most egy igen érdekes tettevel vonta magára ismét a figyelmet, mely valósággal megkoronázza összes eddigi különöségeit. Luise Bankest rögeszmeként üldözte a tetszhaláltól való félelem. Éjszakákat töltött álmatlanul, miközben efelett gondolkodott és így született meg agyában szeszáción ötlet. Másnap kényelmes koporsót csináltatott magának, habkönnyű pehely ágyneművel. Az ágy mellé éjjeli szekrényt is szereltetett, melyre az angol könyvpiac legfrissebb termékeit készítette ki magának arra az esetre, ha a családi sírboltban netalán unatkozni volna kénytelen addig is, amíg megérkezik a telefonon hívott segítség. Mert arról sem feledkezett meg, hogy telefont és villanyt szereltesen koporsójába, sőt áramzavar esetében bekövetkező segítségkésedelemre is számítva, egy csomó kekszet, dzsemet és málnaszörpöt is beraktározott az éjjeliszekrény fiókjába.

— **Károly király nyári tartózkodásra Sinaiába utazott.** Sinaiából jelentik, hogy Károly király udvartartásával együtt nyári tartózkodásra az ottani királyi kastélyba érkezett. Ezzel őszig felüggesztették az összes kihallgatásokat és a király csak a kormány tagjait fogadja majd a rendes kihallgatásokon.

A KÁNIKULA TART. A meteorológiai intézet jelenti: Némi hőemelkedés várható, északon nyári zivatarok és záporok lehetségesek. Városunkban tegnap nagy meleg volt és a hőmérő ismét harminc fokra emelkedett. Amerikában a hőség enyhülében van, azonban a szárazság még mindig nagy. Szokatlan forróság uralkodik Braila körül, ahol a Filipoi-csatornában a víz megpohadt és rengeteg hal elpusztult. Az országos halászati főigazgatóság elrendelte a Filipoi-csatorna elzárását és megtiltotta abban a halászatot.

— **A református ifjúság kerti ünnepélye.** A református ifjúsági egyesület sikerült kerti ünnepélyt rendezett a harmadik kerületi volt Novotny-féle vendéglő kerthelyiségében, amelyen szép számu közönség vett részt. Az ünnepélyen különböző szórakozások szerepeltek, mint világposta, szerpentincsa, konfetti, szerencsehalászat, amerikai árverés, fiúcsunyasági verseny és más számos érdekesség. A kerti ünnepélyt táncmulatság követte, amelynek tiszta jövedelmét a szegénysorsu gyermekek felruházására fordítják. A református ifjúság szép sikert aratott nagy kerti ünnepélyével, amelyen a megjelent közönség kellemesen szórakozott.

— **Karinthy feleségének ugrása az emeletről.** Karinthy Frigyes, a neves magyar humorista író felesége, Székesfehérvárott szerencsétlenül járt és súlyos sérülésekkel kórházba szállították. A szerencsétlenség hírére a család egyik barátja Székesfehérvárra utazott és vérét ajánlotta fel, mert az orvosok csak vérátömlesztéssel remélték Karinthy Frigyesné életének megmentését. A vérátömlesztés sikerült s a nagy vérvesztés után elgyengült asszony ismét erőre kapott. Karinthy Frigyes kijelentette, hogy felesége, aki az emeletről zuhant le, tériszonyban szenved és valószínűleg ez okozta szerencsétlenségét.

— **Ferdinánd király szobrának leleplezése** Brasovban nagy ünnepséggel ment végbe és azon résztvett Károly király és Mária anyakirályné is. Az ünnepségen elhangzott beszédek mind Ferdinánd király nagyságát domborították ki.

— **Uj lap a fővárosban.** Szeptember hónapban új nagy napilap indul meg Bucurestiben, amelynek főszerkesztője Socor Emil, a Dimineata és Adeverul volt főszerkesztője lesz. A lap minden politikai párttól független lesz, címe pedig A. B. C.

— **Piarista diákok tíz éves találkozója.** A helybeli piarista licium 1924-ben végzett növendékei részére az osztálytársak közül Sehill János, második kerületi káplán, a piarista templomban ünnepi misét mondott. A volt diákok azután tisztelgtek a szabadságon levő Tóth igazgató helyettese, Nagy Aurél tanár előtt, aki szeretettel üdvözölte egykori tanítványait. Majd beirták nekik az intézet emlékkönyvébe és kivonultak az első kerületi temetőbe, ahol a piarista tanárok közös sírját megkoszorúzták. A tíz év előtt érettségizett diákok este a Sörgyár kerthelyiségében bankettet tartottak.

— **A Magyar Párt ifjúsági szakosztálya** értesíti tagjait, hogy ma, kedden este kilenc órai kezdettel választmányi ülést tart. A vezetőség kéri a tagok pontos megjelenését.

— **Ma éjjelkor érkeznek haza a nyaraló gyermekek Balcicból.** Ma, kedden éjszaka pont tizenkét órakor érkezik vissza városunkba a Balcicban, a városi nyaralótelepen üdülő gyermekek csoportja. A hetvenöt gyermek egy hónapig nyaralt a város költésén a Fekete-tenger mellett és megérősödve tér vissza a szülői házába. Felsőlitják a szülőket, hogy a gyermekek megérkezésénél jelenjenek meg a negyedik kerületi vasúti állomáson.

— **Halálozás.** Városunkban hetvenhat éves korában meghalt Erdős Lipót bányamérnök, a Baia-Noua (Ujbánya) határában levő szénbánya igazgatója. Halálát felesége, született Eichel Sarolta, fiai Erdős Jenő mérnök, Erdős László és Erdős Ferenc, menyei, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, kedden délelőtt tíz órakor az első kerületi zsidó temetőben megy végbe.

— **Tizenöt éves iskolai találkozó.** Resitáról jelentik, hogy az ottani polgári fiúiskola 1919-ben végzett növendékei tizenöt éves találkozóra jöttek össze. Az egykori növendékek kívül a tanárok is megjelentek a baráti összejövetelen, amelyet Kunz Antal, Balanescu János és Kralik Sándor rendeztek. Az iskolatársak találkozója kedélyes est keretében zajlott le.

LENGYELORSZÁGOT SZINVALLAS-RA KÉNYSZERITIK. A párisi Echo de Paris külpolitikai levelezője foglalkozik Lengyelország külpolitikai magatartásával és azt gyanusnak találja. A lap azt követeli, hogy a francia kormány állítsa Lengyelországot választól, amely szerint a lengyelek tartás magukat az 1921-ben megkötött francia-lengyel szövetségi szerződéshez, vagy pedig amennyiben ezt nem teszik, úgy mondjon le Lengyelország Franciaország erkölcsi támogatásáról. A lap megjegyzi végül, hogy Beck dr. lengyel külügyminiszter lebeszélte Eszt- és Lettországok kormányait a keleti szerződésekhöz való csatlakozástól.

— **Az oravitai magyarság ünnepe.** Az Országos Magyar Párt bányászati szervezetének oravitai tagozata, a Caras (krassó)-megyei társ- és altagozatok, valamint a timisoarai (temesvári) központ részvételével augusztus 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Oravitán a Korona-vendéglő kerthelyiségében tartja meg évi rendes közgyűlést. A közgyűlést megelőző napon, szombaton este a kulturális szakosztály műsoros táncestélyt rendez. Az igen tehetséges leányokból és ifjakból álló műkedvelői gárda ezen az estén fog bemutatkozni a központi vezetőség előtt. Az oravitai és carasi magyarságnak öröme ünnepe lesz ez a két nap, amelyre az egész Bányászból szívesen látnak vendégeket.

* **A Filharmonia dalárda augusztus 12-én, vasárnap nagyszabású társas-kirándulást rendez Nadrágra.** A dalárda vezetősége ezután kéri az egyesület működő, pártoló tagjait és barátait, amelyben a kiránduláson részt óhajtanak venni, jelentsék azt be az egyesület főtitkáránál, Reichardt Alajosnál 20-22 telefonszám alatt. A részvételi díj személyenként 120 lei, pártoló tagoknak 100 lei.

— **Tizenegyezer leif lopott.** Zizik Mária resitai lakosnő lakásába éjnek idején tolvajok hatoltak be és tizenegyezer lei készpénzt zsákmányoltak. Több napi nyomozás után a rendőrség az éjszakai tolvajt egy környékbeli paraszt személyében elfogta. A pénzt megtalálták nála. A tolvajt átadták az ügyészségnek.

— **Egy motoros csolnak nyolc utasa a vízbe fulladt.** Az olaszországi Galiatte közelében egy motoros csolnak, amelyben husz utas foglalt helyet, át akart kelni a Tessino folyón. A folyó hullámai azonban elborították a kis motorcsolnakot, amely amugy is túl volt terhelve. A csolnak felborult és nyolc utasa a vízbe fulladt, míg a többiek sikertült partra menteni.

Ihász—Fekete szintársulata a Sörgyár udvarában

Kedden este 9 órakor:

Tabáni orgonák operettujdonság

Szerdán este 9 órakor:

Rip van Winkle vigopera

Csütörtökön este 9 órakor:

Bál a Savoyban a sikerek sikere

Pénteken este 9 órakor:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

Minden jegy 20 lei

Szombaton este 9, vasárnap délután 6 és este 9 órakor:

Cserebogár sárga cserebogár operettbemutató

Napsugár / Erdők / Hegye Tavak / Tengerpart / Sport

ezek élvezetét nyújtja Önnek az „Európa” furdópausálkura

Băile Episcopesti

Dorna-Vatra

Buzias

Sovata

Tusnad furdóhelyeken és

Fekete-tenger partján:

Constanța-Mamaia Hotel Palac
Movila-Tekirghiol, a furdóigazgatóság elsőrendű szállodái, Tekirghiol-Băi Hotel Vidrighin, Efori Hotel Belona, Budachi - Gordo Besarabia O. C. T. Tenger Barátainak sátorfábor.

Információval, prospektusokkal, st. dijtalanul szolgál minden EURÓPA utazási iroda.

Timisoarán: a Központi Bank- és Váltóüzlet R. I. nál, Str. Alba Iulia 9 és Birdev menestgyirodában, Str. I. Bratianu, valamint a Déli Hírlap kiad. hivatalában.

— **A Magyar Leányegylet nyári napszája.** A Magyar Leányegylet vasnap tartotta meg nagyszabású nyulatszáját a Pacsirtamező vendéglőben. A leányegylet agilis elnökje, Czédör Róza, valamint Kubicsék Tügyvezető elnök és a többi kedvszép fiatal leány fogadta igazi magyar vendégszeretettel a vendégek akiknek elején ott volt báró Ambró Andorné elnökszöly és több vezrhölgy a Magyar Nőegylet részéről. Vrosunk uri társadalmának nagy rész megjelent ezen a hangulatos, szórakoztató nyári mulatságon és a fiatalok tartóan táncolt egészen a reggeli órák. A Magyar Leányegylet mulatszája legszebb sikerrel zárult.

Rendörök vigyáznak egy erdélyi zsinagóga rendjére

A carei (nagykárolyi) zsidó hitközség élére a kultuszminiszter rövid idő alatt a második átmeneti bizottságot nevezte. Az ideiglenes bizottság hivatalba helyezéssel a miniszter a rendőrséget bízta meg. eleget is tett a rendelkezésnek, amennyiben karhatalommal átvette a hitközség pecsétjét és a könyveket a régi elnöktől és átadta az új elnöknek. A hitközségnek nincs joga rabbikérdésbe beavatkozni, hanem meg kell várnia erre vonatkozólag is a miniszter engedélyét. Ez ellen az új elnök tiltakozott mire a rendőrség az istentiszteletről karhatalmat vezényelt ki, hogy esetleges botnyoknak elejét vegye. A harc az egyes helyi községi frakciók között közben tovább folyt, a templom rendjére pedig rendőrséggel gyáz.

Kérje mindenütt a

GOLF

BOROTVA - PENGÉT!
(az acélpar legtükréletesebb alkotása) és öröme lesz a borotválkozásban Vezérképviselet: **Friedmann Armin** Oradea-Nagyvárad, Str. A. Iancu 22. sz.

Elismerés helyett fegyelmi. Amit főnöknek gondoltunk, komoly valóság lett. A postások bányási vizsgaképességét feljelentett több román tisztvelőt, mert azok kollegáik számára felkutatásokat mertek rendezni. A miniszteriumban sem fogták tréfára a dolgot és ahelyett, hogy a feljelentőket megölték volna meg, a napokban már miniszteri biztos érkezik Timisoarára (emesvárra), hogy a „bűnös” tisztviselőket kihallgassa s ellenük a vizsgálatot folytassa. Ezt csinálja a posta vezérigazgatósága ugyanakkor, mikor a köznevelési miniszter elrendeli ilyen vizsgákat tartását. A jobb és balkézű vezetője mindig újra megismétlődik.

A vakmerő betörés egy volt miniszter lakására. Budapesti ismeretlen tettesek kitérték Wekerle Sándor dr. volt miniszter pénzügyminiszter Döbrentei-téri lakására. Wekerle Sándor dr. családja a nyiregölyökre utazott és a lakás felügyeletét a mestere bízta. Egyik este a házmester észrevette, hogy a volt pénzügyminiszter lakásának előszobájába nyitva van a kaput, hogy a vakmerő betörők az értékeket és fiókokat feltörték, az értékes tárgyakat magukkal vitték, míg a többi értékes ruhákat a földre dobálták. A betörők nem kímélték az értékes antortokat, hanem feszítővasaikkal mindegyiket megrongáltak. A szekrényekben a ruhákban kívül értékes arany- és ezüsttárgyak, valamint nagyértékű családi ékszerek voltak, amelyeket a betörők magukkal vitték. A betörésről értesítették a Wekerle családot, amely megszakitva a nyaralásért Budapestre. A betörőket ke-

Véres tüntetések. Kairói jelentés szerint Port-Said kikötővárosban vasárnap délután tüntetések robbantak ki. A tüntetők a háza pasa, volt miniszter megérkezésével voltak kapcsolatosak. A rendőrség és a tüntetők között tüntetésre és dulakodásra került. Közben Nahaz pasa is megsebesült egyik rendőrgumibotjától. Három tüntető életveszélyesen megsebesült és a kórházba szállították őket. A dulakodás során indult meg, amikor a rendőrség megállította Nahaz pasa autójából a sofőr annak helyébe egy titkos rendőrt ültetett be.

Augusztus 1-én megnyitjuk fióküzetünket
Principele Carol (Józsefvárosban) a Mária-szoborral szemben
DUSCHNITZ R.-T.
IV. Bulev Carol 5.

Izzó vasdarabbal halálra égette a boszorkányt. A jugoszláv Bielo faluban a boszorkánykérdésre emlékeztető történet. Jakoblievic Milivoj gazdatiszta kanyaróban megbetegedett. A múlt gazda elszaladt a községbeli javasszonyhoz, hogy annak segítségét kérje. A javasasszony megvizsgálta a beteg kórárt és azután rejtélyes arckifejezéssel állapította, hogy a kisfiút megbabonázta. A megfontás a községbeli Lazaros Manasia özevgyasszony műve volt. A boszorkány kijelentette, hogy a kisfiú csak akkor lehet egészséges, ha ezt az öreg boszorkányt megégetik. A gazda erre a tanácsra megismerésével a házába csalta Lazaros Manasiát és izzó vasdarabokkal halálra égette. A boszorkány hírében álló asszony a községbeli kórházban halt meg. A gyilkosok letartóztatták.

Nyomában a tizezer éves embernek, aki bölények és oroszlánok között a Bánságban is tanyázott

Bocsa Montana (Boksanbánya) mellett, a kies Bründli-telep tőzomszedságában húzódik az a hegláncolat, amely Európa egyik leggazdagabb mészkőrétegét rejtja. A kőbányában szaporán dolgoznak a munkások, a magas kéményű mészegető kemencék öntik a megolvadt meszet, birkózik a modern technika a természettel, hogy magáévá tegye, használatára fordítsa kincsét. A magasból melán néz le a Colcan-hegy orma, a zöld halmok erdős koronái között az ő feje dísztelen s kopasz, mint az elagottság szimbóluma. Valóban időtlen időknek volt tanuja ez a kietlen hegyorom, rajta lakott a tizezer év előtti ember. A Neander-völgyi típusú követő homo sapiens, akinek agyában már ott szunnyad eljövendő évezredek káprázatos felragyogó szellemisége. Hogy miért választotta a tizezer év előtti ember éppen a mészkőhegyet, ennek is megvan a magyarázata. Azért, hogy azonnal keze ügyében legyen a mészkő, ami az ő tüzesiholó szerszáma. Kitiűnő vezetővel hágunk mind magához tizezer év előtt a bölény és az őstulok mellett még otthon volt az oroszlán is, sabbra ebbe a prehisztorikus birodalomba, amint azt Wells a legnagyobb határozottsággal állítja. A vezetőnk, Kosztrober Sándor régi gyakorlott kutató, aki ennek az egész vidéknek képzett és tudós ismerője. Elmondja, hogy találtak itt már szaruköböl csiszolt, sőt későbbi bronzból készült házi eszközöket is, aggancsokból készült balta-fokokat, közben cseréptöredékeket emel ki lépten-nyomon az omlatag földből, gyakorlati bizonyítékát az egykor lezajlott ősi életnek. A hegyorom sziklái között még most is ott látható az a mélyen kőbe vájt üreg, amelyben a buzát az ősi nép megtörte. A főemberek azonban nem a csucson laktak, hanem a hegy tövében egy barlangban, amely negyven méter mélységben nyulik be a föld alá. Itt volt a sötét renetegben valaha az ősemberek telepe, akik még látták Moniom felé a szomszédos tűzhányó félelmes kitérőseit. Ma azonban már ez a tűzhányó is kialudt régesrég, csak vulkánikus emlék, ahogy vonalai hullámosan rezdülnek a látátháron. A Colcan azonban még ma is megoldást vár, művelődéstörténeti titok, mert ha jól átkutatják majd, bizonyára meglelik a prehisztorikus temetkezési helyet is, amely mindig a legjobban felgyülemllett ősmaradványok kincsek gyűjtőhelye.

Flaneur

— A szerződéses postamesterek ügye. December elsejével — miként annak idején megirtuk — elvesztik állásukat az összes szerződéses postamesterek, akik a kisebbségi nemzetek soraiból kerülnek ki. Bánságban száznegyvennyolc postamester érint ez a drákói szigorúságú rendelkezés. Van azonban egy közöttük, akinél még a hat havi felmondási időt sem várják be. Ez Krumm Paula steierdorfi postamester, ki hosszú évek óta a legnagyobb megelégedéssel látja el hivatalát. A múlt évben egyik alkalmazottja hivatali mulasztást követett el, melyről Krumm Paulának nem volt tudomása és bár a postakincstárnak semmi kára nem volt, mégis elbocsátásra ítélték úgy, hogy szeptember tizenötödikén már kénytelen elhagyni a postát. Értesülésünk szerint a lakosság mozgalmat indított további megtartása érdekében.

— Dollfuss halálhíre megölt egy asszonyt. A Dollfuss kancellár elleni merénylet utólag még egy halálos áldozatot követelt. Brünnből jelentik, hogy Zeie műszerész feleségét karosszékekben holtan találták és a kezében még akkor is szorongatott egy újságot, amely Dollfuss meggyilkolásának részleteit ismertette. A vizsgálat megállapította, hogy az asszonyt Dollfuss halálhíre annyira felizgatta, hogy szívszélhűdést kapott és meghalt.

— Az elavult orvosi tudomány azt hitte, hogy ha a szív és gyomor egészséges, akkor az egész szervezet egészséges. Csak az újabb kutatások állapították meg a vérnek óriási szerepét, mint minden élet ősforrását. A vér tisztálansága korai elagottságot és betegeskedést jelent. A vér tisztítására legalkalmasabb az Urodonal, amely késő öregségig biztosít fiatalos rugékonyságot.

dor régi gyakorlott kutató, aki ennek az egész vidéknek képzett és tudós ismerője. Elmondja, hogy találtak itt már szaruköböl csiszolt, sőt későbbi bronzból készült házi eszközöket is, aggancsokból készült balta-fokokat, közben cseréptöredékeket emel ki lépten-nyomon az omlatag földből, gyakorlati bizonyítékát az egykor lezajlott ősi életnek. A hegyorom sziklái között még most is ott látható az a mélyen kőbe vájt üreg, amelyben a buzát az ősi nép megtörte. A főemberek azonban nem a csucson laktak, hanem a hegy tövében egy barlangban, amely negyven méter mélységben nyulik be a föld alá. Itt volt a sötét renetegben valaha az ősemberek telepe, akik még látták Moniom felé a szomszédos tűzhányó félelmes kitérőseit. Ma azonban már ez a tűzhányó is kialudt régesrég, csak vulkánikus emlék, ahogy vonalai hullámosan rezdülnek a látátháron. A Colcan azonban még ma is megoldást vár, művelődéstörténeti titok, mert ha jól átkutatják majd, bizonyára meglelik a prehisztorikus temetkezési helyet is, amely mindig a legjobban felgyülemllett ősmaradványok kincsek gyűjtőhelye.

— A Magyar Nőegylet holnap, szerdán délután rendes ülést tart, melyre kéri a tagok pontos megjelenését. A szerdai ülés öt óra helyett hat órakor veszi kezdetét.

Ma, kedden nagy jótékonycélu tombolaest

a Pacsirtamező kerthelyiségében. Ingyen autóbussz közlekedés

* Holzer Ferenc dpl. dentist szabad-ságáról visszatért és működését Principele Carol (Józsefváros), Piata Scudier 1 alatt újból megkezdte.

— Strauss Richárd konfliktusa a bécsi operával. Strauss Richárd, a világhírű zeneszerző, kijelentette, hogy a salzburgi ünnepi játékokon az idén nem vesz részt. A bécsi opera igazgatósága erre válaszképpen úgy döntött, hogy Strauss összes műveit leveszi műsoráról, pedig Strauss-operák sűrűn szerepeltek a bécsi opera műsorán.

* Dr. Kerényi Béla gyermekorvos Gyárvaros, Str. 3 August 24 sz. Mirbach-palota, nyári szabadságáról hazatért és ismét rendel.

— A bányási gyárosok panasza. A bányási gyáriparosok szövetsége ülést tartott, amelyen a gyáriparnak nyersanyaggal való ellátásával foglalkoztak. Leszögezték, hogy szükségesnek tartják a jelenlegi rendszernek a kompenzációs rendszerrel való kiegészítését. A gyűlésen hangsúlyozták, hogy a betegsegélyzőpénztár működését nem tartják kielégítőnek, mert a befolyt jövedelem hatvan százalékát a fővárosba kell szállítani és így a betegsegélyzőpénztár nem vezetheti önállóan ügyeit. Ezért autonómiát követeltek a betegsegélyző pénztár részére. A panaszokat emlékiratba foglalták és eljuttatják a miniszteriumba.

— Sikasztással vádolt adóhivatali főnök. Közel két éve ül vizsgálati fogságban Kovács Imre, volt sannicolaulmarei (nagyszentmiklósi) adóhivatali főnök, akit azzal vádolnak, hogy másfél millió leit sikkasztott az adók fejében befolyt hivatalos pénzéből. Az ügyben szerepel még Littera Károly dr. pénzügyi főtisztviselő és Neagota Livius adóellenőr is, akiket szabálytalanságokkal vádolnak. A visszaélésekkel vádolt pénzügyi tisztviselők perének tárgyalását tegnap kezdte meg a törvényszék szüneti tanácsa. A tárgyaláson Kovács Imre volt adófőnököt hallgatták ki, aki tagadta a vádat és hangoztatta, hogy a pénz nem az ő kezén tünt el, mert azt már mint hiányt fedezte fel hivatali könyveiben. Beismerte azonban, hogy a hiány fedezésére nyugtát hamisított. Kihallgatása után a bíróság a tárgyalás folytatását augusztus hatodikára halasztotta el.

* Med. univ. Dr. Deutsch Pál külföldi tanulmányutjáról hazatért és rendeléseit III. Str. Doja 11 alatt 8—10, 3—5, megkezdte. Röntgen, Quarz, Diathermia. Telefon 22-10.

— Elhunyt amerikai filmszínész. New Yorkból jelentik, hogy Drössler Mária ismert filmszínész, hatvanegyes éves korában rák következtében meghalt. A filmszínész különösen anyaszerepekben aratott nagy sikereket.

* Stefan Zweig: Rotterdami Erasmus diadala és bukása. A német politikai fordulat óta a világ egyik legnépszerűbb és legtöbbet olvasott írójának ez az első megnyilatkozása. Az író személyes barátai számára néhány száz példányban készült rendkívül drága bibliofil kiadástól eltekintve, német nyelven csak évek múlva fog könyvtárusi forgalomba kerülni. Stefan Zweig grandiózus képet fest Erasmus koráról, de még megdöbbentőbb erővel állítja elénk a nagy ellenfél: Luther, titáni alakját. Humanizmus és fanatizmus véres csatái viharosan előtűnnek. Az író szívének legbelsőbb érzéseiről tesz hitvallást ebben a könyvében és éppen ez emeli minden eddigi műve fölé. A magyar kiadás a legfinomabb főhőhő papíron, a legszebb nyomdai kivitelben, egészvászonkötésben, gyönyörű művészi védőborítékban kerül könyvtárcsára és méltó folytatása a Rózsavölgyi kiadó vállalat új tartalmilag, mint alakilag jogos klassziszt jelentő sorozatának. Bolti ára 144.— lei. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lenag-nál Cluj (Kolozsvár).

A szászok

tiltakoztak a hitlerista támadások ellen

Az erdélyi szász evangélikus egyház hónapok előtt a hitlerizmus ellen foglalt állást és emiatt a szász püspök, Glondys, számtalan támadásban részesült. A romániai hitlerista szervezetek felszólítása miatt Glondys a német birodalmi lapok részéről is heves támadásoknak volt kitéve. Ez a körülmény arra indította a szászokat, hogy vasárnap Sibiuban (Nagyszebenben) népgyűlést hívjanak egybe, melynek egyetlen célja a Glondys melletti állásfoglalás volt. A szászok zárt sorokban vonultak fel a leánygimnáziumhoz és utközben egy kisebb hitlerista csoport fűttszóval tüntetett. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben bizalmat szavaznak Glondysnak és erélyesen visszautasítják a támadásokat. Hangsúlyozták, hogy a szász népnek nincs szüksége semmiféle politikai importra, Románia iránt a legteljesebb loyaltással viseltetik, ragaszkodnak azonban hagyományaihoz, nyelvéhez és kulturájához.

Utlevél nélkül

utazhat augusztus 10-én Bécsbe és Budapestre, ahonnan tetszés szerint aug. 15-én vagy 19-én térhet vissza. / CSAK AUGUSZTUS 6-IG LEHET JELENTKEZNI a Déli Hírlapnál

Sport

A technikásabb zöld-fehér együttes impozáns gólaránnyal gyűrte maga alá a sportszerűtlenül játszó clujji (kolozsvári) együttest

A TAC csapata megérdemelt revansot vett az elmúlt heti legyőzőjén. A zöld-fehér együttes nem fogott ki jó napot és ezért az 5:1-es eredmény, amellyel legyőzte a Romania együttesét, mindenél többet mond. A TAC csapata ugyanis meg sem közelítette jó formáját, amit az ideges hangulatnak és a Romania rendkívül erőszkos játékának is lehet tudni. A mérkőzés első félidejében a TAC csapata csak 1:0-ra vezetett, pedig a mérkőzés ezen részében inkább érhető volt volna el a TAC csapata négy-öt gólt is. A csatárok azonban hol idegesen, hol balszerencsével játszottak úgy, hogy a döntő mérkőzés második félidejében kezdődött az igazi harc. A TAC csatárainak sikerült még két gólt rugni és ezzel már 3:0-ra vezetett a zöld-fehér együttes. A 3:0 után a Romanianak sikerült szépitni az eredményen, melyre azonban a

TAC újabb két góllal válaszolt, amely az 5:1-es végeredményt és a TAC csapatának a nemzeti ligában való bejutását jelentette.

A mérkőzés beszámolójához tartozik egyes Romania játékosoknak botrányos viselkedése is. Meg tudjuk érteni, hogy ilyen fontos küzdelemben a játékosok elvesztik hidegvérüket, azonban a vezetőknél kötelességük, hogy az ilyen játékosokat megrendszabályozzák. Amidőn a Romania játékosai látták, hogy a TAC csapata ellen már nem nyerhetnek, leváltak a pályáról, ilyképpen akarták befolyásolni Vladovici bírót működésében, majd a pályára való visszajövetelük után olyan vagdalózásba fogtak, melyet már régen nem láttunk. A Romania játékosai tulmentek a határon és a TAC együttese örülhet, hogy éppen sikerült megusznia a mérkőzést.

Az AMTE, Gloria CFR és a fővárosi CFR szintén bentmaradtak a nemzeti ligában

A radon az AMTE együttese biztosította továbbra is helyét a nemzeti ligában, legyőzte a satu-marei (szatmári) Olimpia együttesét 3:0 (2:0) arányban. Ploestiben az aradi Gloria CFR vereséget szenvedett ugyan a Prahova csapatától, azonban a Prahova nem tudta behozni a Gloria előnyét, mert

mindössze 3:2 (2:1) arányban verte az aradi együttest. Brasovban (Brasóban) a fővárosi CFR és a brasovi (brassói) CFR csapatok játszottak nemzeti liga selejtező mérkőzést, amelyen a fővárosi CFR együttes biztos 2:0 (1:0) arányu győzelmet aratott.

Az Admira középeurópai kupa döntőjében

A nagy érdeklődéssel várt Juventus-Admira mérkőzést az olasz csapat nyerte meg 2:1 (1:0) arányban. Miután az előző héten az Admira 3:1 arányban verte olasz ellenfelét, így jobb gólaránnyal az Admira jut tovább és a döntőben a Bologna együttesével mérkőzik.

Nem jó vidéken játszani, mert megverik a játékosokat

Az Ilsa csapata Simerian (Piskin) vendégszerepelt, ahol a pályán gölökben kifejezve győzelmet aratott, de ugyan csak a pályán a közönség jóvoltából egyes Ilsa játékosok vereséget szenvedtek. Ezek közé tartozott a szimpatikus Punga nevű Ilsa-játékos, aki súlyos sérülést szenvedett. Az ügynek még a szövetség előtt lesz folytatása. A mérkőzést az Ilsa 3:2 (2:0) arányban biztosan és megérdemelten nyerte meg. Az eredményen még az sem változtatott sokat, hogy nem hivatalos bírók vezették a mérkőzést. Három bíró is működött, azonban egyik sem tudott olyan mértékben segíteni, hogy az Ilsa vereséget szenvedjen. A futballszövetség figyelmébe ajánljuk, hogy ne engedélyezzen a jövőben olyan mérkőzéseket, ahol nem szövetségi bíró működik. Látjuk, hogy a szövetségi bírókkal is baj van, most el lehet képzelni, hogy a nem szövetségi bírók milyen akadályt jelentenek a mérkőzés sima lebonyolításában.

Az országos atlétikai bajnokságok

Az országos atlétikai bajnokságokat most tartották meg Brasovban (Brasóban) Károly király jelenlétében. A verseny nagy sikerrel zárult és a mi versenyzőink is megállították helyüket és bebizonyították, hogy érdemes volna nálunk szintén nagyobb igyekezettel foglalkozni az atlétikával. A timisoarai (temesvári) versenyzők három bajnokságot nyertek. A 400 m. síkfutásban a Kinizsi jeles versenyzője Puhala első lett, a hármassugrásban Gutu (Politechnica) ért el sikert, míg a harmadik bajnokságot a 4x100 m. stafétában a TAC együttese nyerte meg. A bajnokságok pontversenyét a clujji (kolozsvári) atlétikai klub nyerte meg 26 ponttal.

A TMTE nagy győzelme

A TMTE pályán lebonyolított barátságos TMTE-Hajduk mérkőzés a munkáscsapat hatalmas győzelmét eredményezte 8:2 (2:1) arányban. A mérkőzés első félidejében a Hajduk még jól tartotta magát, azonban a második félidőben gólozont zúdított a TMTE csatársor.

Barátságos mérkőzések

A Banatul csapata gőlözönnel verte az antialkoholisták együttesét 12:1 (7:0) arányban. A TAC második csapata, mely szintén jó erőt képvisel, egy félidőben verte a Fratelia csapatát 2:1 arányban. A Tőrekvés eldöntetlenül játszott a Vulturii együttesével 2:2 (1:1) arányban, míg a Fortuna a Dacia ellen győzött 3:2 (0:1) eredménnyel.

Rheumában szenvedők! Kezeljétek magatokat!

A rheuma számos formájával, a szervezetünkben felhalmozódott húgysav következménye.

A rheumat heveny csont és izületi fájdalmak, a beteg részek duzzanatja, a járás és a mozgás megnehezítése jellemzik.

A rheuma megtámadta izmok nagyon fájdalmasak. A derékfájdalmak, a mell-fájdalmak és a nyakmervevények az izomrheuma leggyakrabban fellépő formái.

Kiváló francia és külföldi professorok számos munkájukban bebizonyították, hogy az Urodonal a húgysav martirjai részére az egészség kulcsát jelenti, mivel alkatrészei a legjobban oldják a húgysavat. Az szervezetünkben eltávolítja azt. Az Urodonal úgy oldja a húgysavat, mint a melviz a cukrot.

Az Urodonal valószínűleg megtisztítja a veséket és a legjobb gyógyszer rheuma az egyéb arthritikus betegségek leküzdésére. Az

Urodonal átalakítja és folyékonnyá teszi a húgysavat és az egyéb arthritikus betegségek leküzdésére. Az

URODONAL

meggyógyítja a rheumat, mivel a szervezetet megtisztítja mérgeitől.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY
MEGBIZHATÓ ÁRU

JUBOL

A belek éjszakai barátja. Biztosan megszünteti a székrekedést és az autointoxikáció következtében fellépő bélzavarokat. Ne használjon hashajtót, hanem Jubolizálja magát.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban

Kitűnően szerepeltek az Ilsa uszói

Elsőnek jelentette a Déli Hírlap a Targu-Muresen (Marosvásárhelyen) szereplő Ilsa-uszók kitűnő szerepléseit. A nagyszabású uszóverseny második napján is jól szerepeltek az Ilsa-versenyzők úgy az uszós számokban, mint a vízipólómérkőzéseken. A második nap eredményei a következők voltak: 100 m. gyorsuszás: 1. Berta (MSE), 2. Pülök (Ilsa). 100 m. ifjúsági gyors: 1. Pülök (Ilsa). 100 m. ifjúsági női: 1. Sallay Zsuzsa (Ilsa). 100 m. női gyors: 1. Izsák (MSE). 200 m. gyors női: 1. Izsák (MSE). 3x100 m. staféta: 1. Ilsa. A vízipólómérkőzéseken az Ilsa a második helyen végzett, miután az Universitatea első csapatát 6:4 (4:2) arányban legyőzte, de a MSE együttesétől 3:1 (1:0) arányu vereséget szenvedett.

A brasovi stadion megnyitása

vasárnap ment végbe és az ünnepség fényét emelte az a körülmény, hogy a megnyitáson résztvett Károly király is, aki nagy beszédet is mondott, melyben felhívta a figyelmet a sport nagy fontosságára.

Vidéki eredmények

A Kinizsi félsikere

A Kinizsi Lugojon a LMTE együttesével játszott. A honi csapat nagy lelkesedéssel játszott és így sikerült eldöntetlen 3:3 (1:0) eredményt kiharcolnia a lilafehér együttes ellen. A Kinizsi köreiben azt hangoztatják, hogy a mérkőzést vezető bíró olyan rosszul működött, hogy az eredményt nem lehet reálisnak mondani.

Jimboián (Zsombolyán) a Hertha együttese szép és megérdemelt győzelmet ért el a resitai RMTE csapata ellen 3:1 (2:0) arányban. A Bohn SC viszont 3:0 (1:0) arányu vereséget szenvedett a timisoarai (temesvári) Kadima együttesétől, mely meggyőző formát áruelt el és győzelme teljesen megérdemelt volt. Oradeán (Nagyváradon) a NAC csapata nehezen győzött a Crisana együttes ellen. Az első félidőben a Crisana vezetett 1:0 arányban és a NAC a második félidőben tudott csak győzni 2:1 végeredménnyel.

Botrányos futballmeccs

volt Constantában, ahol a Szófiai és az Elpis kerületi bajnok kerültek szembe egymással. Mindkét csapat játéka olyan durván játszottak, hogy többek sulyos sérülésekkel hagyta el a pályát. A mérkőzés, melyet teljesen kólatlanul neveztek barátságosnak, (4:0) arányban az Elpis javára végződött.

Elhunyt vasúti főtisztviselő.

nizsa Armin, államvasúti főtisztviselő az egyik szanatóriumban negyven éves korában meghalt. Az elhunyt gyed évszázada állott a vasut szolniban és mindenkor lelkiismeretes viselőnek bizonyult. Ravatalánál fűge, született Brück Jozefina, le Kanizsa Irén, valamint nagyszámú konság gyászol. Temetése ma, keddelután 6 órakor megy végbe a második kerületi temető halottasházában.

— Gyomor- és bélzavaroknál, hasi vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorúságnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, fejfájásnál, szédülésnél, homlokfájásnál, ingermély egy-két pohár természetes „F. József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közközhízi jelentéssel olvassuk, hogy a Ferenc József vizet hosszú idő óta fekvő betegek is nagy veszen isszák és általában dicsérik.

— Fiatal lugoji leány halála. Galgóc Ferenc, lugoji építési vállalkozó, husz éves Elza nevi leánya meghalt és általa részvét közepette helyezték örök nyugalomra. Mélyen sujtott szülein kívül négy vére gyászolja.

— A Begából kifogott holttest. Gyapjuipar közelében kifogott a Begából Schiaia Mihály katona testét, aki a múlt héten vízbe fulladt szerencsétlenül járt katona tisztviselő volt és felettesének kutyáját fűrészte, amikor a szeerncsétlenség törtéte holttestét a katonai temető halottazába szállították és egyben értesítették a katonának Jasiban lakó szüleit.

Mozi

Kedd, július 31.

Apolló-mozi: Bolygó zsidó.
Capitol-mozi: Bolygó zsidó.

Színház - Művészet

Grandózius volt

konzenekarok monstrehang-versenye

Van békebeli európai művészi móda nem volt alkalmunk olyan méretű zenekar játékában ködni, mint ezuttal, amikor a ni Egizio alezredes egységes te alatt tizenyolc katonazenekar muzsikusa adott hangvervezést Electrica-pályán. A grandózius csak a méreteken van meg, haban is, ahogyan Massini mester hatalmas orkesztert kezében tartó legfinomabb, halkszavu pianokörgő fortiszimokig minden hang egyszer engedelmesen alárendeli akaratának. Wagner Tannhäuser műveivel kezdte meg a műsort, melyet Beethoven hatalmas Sorsszimfoniájával folytatott, melynek minden vallomási erejét kifejezésre juttatta a egységes játéka. Enescu román neménye, amely a népies, sokszor dalok melábus melodiáira emlékeztető részek után végezetül a himnkordjaiban csendül ki, frenetikus ártást váltott ki a csaknem tizezer közönségnél. A közismert Chopin-olonaise előadása után Csajkovszky 1812. című művét mutatták be, melynek vezető tételében a nagy orosz zene csendes életét vetíti elénk, amely a zavar Napoleon hadseregének menekülésére vonulása a szent város felé. Annyan csendülnek fel a francia zene hangjai, hogy csakhamar diszociációba fulladjanak. A természet hatalmasabbnak bizonyul Napobűntési vágyánál, a sereg szétzilválva lángokban áll, a zenéből a félrevert harangok hangja és a zsolozsma fejezi be Csajkovszkyt a legnépszerűbb művét. Hangesebb a legbrillians, ha nem is vetekedhetinsky-Kozszkov művészetével. Az olyan mély, mint Mussorgszky,

de talán éppen azért, mert inkább csak a felületen mozog, közérthetőségénél fogva tömegnépszerűsége van. A mű minden egyes részletét a zenekar hiven és pontosan tolmácsolta. Színni nem akaró tapsvihar mondott köszönetet Massini Egizionak és zenészeinek az élményszerű zenei élvezetért.

A rendezés a pályán sem hagyott hátra kívánnivalót, de anélkül inkább felmondta a szolgálatot a villamos vasút, amely egyáltalán nem készült fel ilyen hatalmas embertömegnek kiszállítására. Szerencsére a kalauzok maguktól igyekeztek enyhíteni a bajt úgy, hogy a Traian-téren a város felé haladó kocsiakat egyszerűen visszafordították. Így is csaknem tíz óra lett, míg a közönség egésze a hangverseny színhelyére érkezett. A hangverseny után az emberek legnagyobb része gyalog vágott neki az utnak, mert a végállomáson várakozó néhány kocsi is — pótkocsi nélkül várakozott.

A magyar szinfonikus telt házak előtt játszik

Nap-nap mellett telt nézőtér előtt játszik az Ihasz-Fekete szinfonikus. Tegnap este másodsor került színre a Tabáni orgonák című operettjüdjonság, amelynek vasárnapi premierje meghódította a nyári szinkör közönségét. Ma, kedden este 9 órakor harmadszor mutatják be ezt az operettet. Holnap, szerdán este 9 órakor Rip van Winkle című vígopera kerül színre, amelyre máris nagy számban vásárolt jegyet a közönség. Csütörtökön este 9-kor Bál a Savoyban a legremekőbb operettek egyike elevenedik fel a gyárudvar színpadán. Pénteken este 9 órakor Zsindelyezik a kaszánya tetejét, 20 leles helyárrakkal. A színház pénztára délelőtt 10—1 és délután 4—6-ig a téli színházban, este hat órától kezdve pedig a gyárudvarban levő nyári színházban árusítja a jegyeket.

HETI MŰSOR:

Kedden este 9 órakor: Tabáni orgonák.
Szerdán este 9 órakor: Rip van Winkle.
Csütörtökön este 9 órakor: Bál a Savoyban.

Közgazdaság

A kontingentálási illetékek újabb felemelése a nyersanyagok behozatalának megnehezítését jelenti

A kormány a kontingentálás alá eső áruk jegyzékét, valamint a kontingentálási illetékeket is revízió alá kívánja venni. Közgazdasági körök azt tapasztalják, hogy az utóbbi időben a kereskedelem és ipar követelményei sokszor háttérbe szorultak. Legutóbb a kormány április 30-án módosította a kontingentálási rendszert. Akkor a kontingentálási illetékeket hatvan fontosabb árucikknél felemelték és egész sereg árucikket az úgynevezett kontingentá-

lási többletdíj alá vontak. Ezeket az árucikkeket annakelőtte vámdíjtöbblet nélkül lehetett importálni. Ezt a rendelkezést azzal indokolták meg, hogy a kormány a kiviteli prémiumok számára alapot akar gyűjteni. A magasabb kontingentálási illetékeket azóta beszedik, de a kiviteli prémiumokra még nem került a sor. A gyárak viselik a magasabb behozatali terheket abban a feltevésben, hogy a behozható cikkek tekintetében könnyebbségeket kapnak és hogy a

A karrier

szereplők: MAX és ALEX FISCHER

Max ur végtelenül boldog volt, mert fia, Hector, már kicsi gyerekkorától kezdve jó barátja volt Prospernek, egy dugdagodó gyárosnak. A gyerekek együtt lovacskáztak, és Max mindig a kis Hector volt a ló, Max ur optimista volt és jól látta, hogy az ilyen összeköttetések náluk előnyösek a jövőre nézve. „Hector, mitthoz, — mondogatta Puteauxné barátjának — Isidoreknál ebédelj, és a kis Prosper a barátja...”

Max ur ügyvéd lett, a barátság tovább tartott, de Hector nem kért semmi előnyöset barátjától, úgy gondolta, hogy valami apró-cseprő állás kedvéért szabad igénybe vennie a támogatásán valamennyi nagyobb dologra kell megelégednie!

Max ur aztán Isidore ur fölkereste és így szólt:

„Tíz éve barátnóm a kis Jolliot. Boldog voltam vele, egy kis gyermekünk is született. De ügyvédi karriérem érdekében meg kell néznie, hogy rendeznem kell ezt a helyzetet. Mit gondolsz?”

„Helyeslem.”

„Te vagy a legrégebb barátom. Egy kis segítséget kérek tőled. Számíthatsz a pénzemre. Arról van szó, hogy vedd fel a kis Jolliot-t. Nyugodt otthonod

lesz, gondtalan életed, erről gondoskodom. Ne határozz rögtön. Gondolkozzál rajta!”

Hector gondolkodott. Ha elutasítja az ajánlatot, magára haragítja befolyásos barátját. Hát elvette a kis Jolliot-t és örökbefogadta Dodolpheot. A helyzet nem változott lényegesen: Dodolphe ezennel Prosper hívtá keresztapának, Jolliot pedig így beszélt: „Valamennyi barátod közt Prosper tetszik nekem legjobban”. Hector szerette a gyereket, Prosper nem fogadhatta őket a családjában, ezt be kellett látnia, Jolliot pedig minden szerdán késő este jött haza és üdvözlöt hozott Prospernek.

Hector boldog volt. Boldogságába villámcsapásként hasított bele egy újsághír, amelyben azt olvasta, hogy a fiát letartóztatták, mert rajtacsípték, amint Safran ur fűszerüzletéből szilvát csemt. Rohant a rendőrségre, rohant Safran urhoz. Ez hajlandó volt az ügyet békés uton rendezni és hamarosan kiszámította, hogy ha a kis Dodolphe naponta husz szem szilvát csemt, akkor az tiznaponként 320, száznaponként 7800, évenként 400 napot számítva évi háromszor nyolcezer, vagyis 45.000 szem s mivel a dolog már öt éve folyik, nyolcszor negyvenezer az kerekén 500.000 szem. Mivel pedig 45 szem megy egy fontra, ez tizenötezer font, fontját nagybani árral egy frankjával számítva: ez

15.000 frank. Puteaux megpróbált szerezni tiltakozni a számítási hibák ellen, mire Safran ur dühösen megszakította a tárgyalásokat és kijelentette, hogy megy egyenesen az ügyvédjéhez.

Az ügyvédje Isidore ur volt.

Hector egy heti szenvedés és töprengés után féltékeny beállított Isidore ur irodájába. Bevallotta, hogy ő a hibás, mért nem vigyázott jobban a gyerekekre és kérte, hogy segítsen rajta. „Csak nem veszítem el szándékosan a kliensem ügyét!” — förmedt rá Isidore. — „De a gyerek...” — nyögte Hector. — „Jó, megmentem a gyereket, — mondta rá Isidore nagylelkűen, némi gondolkodás után.

... Elnök ur, esküdt uraim, bármily csodálatosan hangzik is, én, Safran ur védője, az igazság nevében szót emelek a kis Dodolphe, vagyis Adolphe Puteaux ártatlansága mellett...

Igy kezdődött Isidore ur védőbeszéde a tárgyaláson. A közönség fölmozajlott.

... Igen, uraim, Adolphe Puteaux ártatlan! Mert hány éves ez a gyerek? Mindössze tizenkettő. Nos, ha el is követte a bünt, vajjon felelős-e érte? Szó sincs róla! Habozás nélkül kimondom, hogy más a felelős. Hála a tudomány haladásának, itt az átöröklés törvénye, amely éppoly hatalmas, mint a büntető-törvény és ennek utmutatásával meg tudjuk találni azt a személyt, aki ennek

Nemzeti Bank a devizaigényléseket simán fogja kielégíteni. Ezzel szemben tény az, hogy a gyárak két hónap óta devizát alig kapnak és az import lebonyolítása ma nehezebb, mint valaha. Ilyen körülmények között érkezett a hír a kontingentálási illetékek újabb felemeléséről, amelyek a vámtarifa 508—518 tétel alatti árukra vonatkoznak. Ez a nyersanyagok vámjának jelentékeny emelését hozza magával. A behozatal megnehezítését jelenti ez az intézkedés.

Csökken a buza ára. A bányai gabonapiacra a buza árfolyama fokozatosan csökken. Amióta szünetel a kormány bányai buzabevásárlási akciója, a gabonapiacra megszűnt a forgalom és az egész vonalon minden terményárban lanyhaság állott be. A gazdák továbbra is várakozó állápontra helyezkednek és figyelemmel várják a bányai mezőgazdasági szövetkezet újabb intézkedéseit, mert kilátás van arra, hogy a kormány újabb összeget küld a mezőgazdasági szövetkezetnek, ami által ismét fellendülne a gabonapiac az üzlet. A piaci árak a következők: uj-buza 400 lei, 76 kilós ó-buza 390 lei, 77—78 kilós torontáli ó-buza 400—410 lei, tengeri 250 lei, árpa 215 lei, korpá 230 lei, zab 215 lei, repce 600 lei, takarmányliszt 250 lei, és kismalmi liszt a 30/70-es beosztásban 650 lei.

Megnyilt

**a steierdorfi
nyaralótelep
és magaslati gyógyhely**

Penzió napi négyeszeri étkezéssel
125—135 lei

**Napfürdő tussal
Gyermekek részére játszótér
Kérjen prospektust**

a gyermeknek a bűnéért felelős.

Ki ez a személy? Kimondom: az apja! Ha vizsgáljuk ennek az embernek, Hector Puteauxnak előéletét, úgy látjuk, hogy egyike ama természetellenes szörnyetegeknek, amelyek még civilizált korunkban is előfordulnak. Ismerem gyermekkorát: már akkor mogorva, zsarnoki hajlamu volt, mindig ő akart lenni a ló a játékban, s ezt a különös és perverz természetét később is megtartotta. Mert mit gondolnak, kit vett feleségül? Egy olyan nő, aki — bár elismerem, hogy kedves és bájos teremtés — tíz évig élt valakivel vadházasságban! (Mozgás és felháborodás a hallgatóságban.) Azon a napon, amikor a kilencedik kerület anyakönyvvezetője az állam nevében szentesítette Puteaux ur és mai felesége frigyét, azon a napon uraim, a kis Dodolphe már kilencéves volt!

Puteaux felugrott és három lépést tett Isidore felé... Ertésére akarta adni, hogy azért, mert a gyermeket meg akarja menteni, még nem kell...

Ebben a pillanatban azonban az elnök rászólt:

— Vádolt, üljön le!

És aztán udvariasan hozzátette:

— Ügyvéd ur, méltóztatssék folytatni. Erdeklődéssel hallgatjuk. A bíróság véleménye ugyan már kialakult, de azért csak tessék folytatni!...

Rádió

Kedd, július 31. Bucuresti. 1: Lemezek. 2.40: Könnyű lemezek. 9.15: Szimfonikus zenekar. 11.30: Könnyű lemezek. **Budapest.** 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: A napszúrásról, felolvasás. 1: Időjárás, majd szalonzenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Cigánymuzsika. 3.40: Hírek. 5: Tokiótól Párisig. Bánki Sándor ifjusági előadás. 5.30: A velencei második nemzetközi filmművészeti kiállítás. Ágotay Géza dr. előadása. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Hanglemezek. 7.10: Petőfi-versek. 7.30: Hangverseny. 8.30: Petőfi. Életkép egy felvonásban. 9.20: Emlékezés Liszt Ferencről.

10.50: Hírek, időjárás. 11.10: Cigánymuzsika. 12.10: Liszt zongoraszámok. **Bécs.** 1: Rádiózenekar. 8.35: Rádiózenekar. 11.40: Loránd Edit lemezei. 12.50: A Jecha-jazz. tánczenéje. **Belgrád.** Este 9.15: Lemezek. 11.45: Vendéglői zene. 12.30: Tánclemezek. **Milánó.** 9: Lemezek. 9.45: Operettelőadás, majd tánczene. **Róma.** 6.15: Szórakoztató zene. 9.45: Vegyes hangverseny. 11: Tánczene. **Prága.** Este 10: Filharmonikus hangverseny. **Strassburg.** Este 7.30: Hangverseny, 8.30: Hanglemezek. 9.30: Színmű Párisból. **Stuttgart.** 8: Tánczene. 9.45: Zenei egyveleg. 11: Női ének. 12: Skandináv zene. Éjjel után 1: Hangverseny. **Stockholm.** Este 9: Szimfonikus zenekar. 11: Szórakoztató zene. **Varsó.** 2.20: Spanyol dallemezek. 5:

Nagy zeneszerzők lemezei. 6.15: Hegedű és énekművész hangversenye. 7.15: Zongoraművész játéka. 11.30: Tánczene.

Szerda, augusztus 1. Bucuresti. 1: Könnyű lemezek. 7: Rádiózenekar. 9.15: Hegedűművész játéka. 11.30: Vendéglői zene. **Budapest.** 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 1: Időjárás, majd balalajka zenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 4.30: Diákféltóra. 5: Vizváry Mariska háztartási előadása. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Gitár zongorakísérettel. 6.35: A patak partján. 7.10: Tschopp Annie viola d'amur számai, cimbalmon kíséri Brodsky Ferenc. 7.50: Budapest diszkertje, Liber Endre polgármester előadása. 8.25: Ének zongorakísérettel. 9: Kültügyi negyedóra.

9.15: Peer Gynt előadása. 11.40: Cigánymuzsika. **Bécs.** 3.10: Lemezek. 5.15: Tánclemezek. 8.45: Lemezek. 11.50: Az állástalanok zene. **Belgrád.** 8.10: Rádiózenekar. 11: Lemezek. 12: Vendéglői zene. **Milánó.** Este 9: Lemezek. 10.30: Szimfonikus hangverseny. Este 9.45: Modern szinpadai zene. **Prága.** 8.30: Svájci zene. 11.15: Lemezek. **Stuttgart.** 7.45: Nápolyi népdal. Hangverseny. Éjjel után 1: Hangverseny. **Stockholm.** 8.30: Cselló és zongora. Tánczene. **Varsó.** 1.10: Lemezek. 2: Hírek. 6.15: Zongora és hegedűszóló. Zeneszerző művei. **Zágráb.** 9: Hangverseny. 11.15: Tánczene.

Apreohirdetése

Jósnő!

Öregnek, fiatalnak megmondja egész életmenetét. Beszél hozzátartozóiról, szerelmi, törvényes, üzleti vagy családi ügyeiről. Diszkrét lakás. Timișoara IV., Str. Bonnaz 16/19, Tivoli mellett

Bevezetés

Szimpatikus fiatalember

tisztességes ismeretségét keresi csinos fiatal leány. Levelet „Pártnér” jellegre a kiadóba kérek. (1352)

Alkalmazás

Rikkancsok

Ékszfizetés és jutalék mellett felvétetek. Bővebbet a kiadóhivatalban. (1300)

Adás-vétel

Adómentes családi ház

2 szoba előszoba stb., szép kert és baromfiudvar a Fabrica (Gyárvárosban) eladó. Cím a kiadóban. (1348)

Osukott Fiat autó

4 üléses, jókarban jutányosan eladó. Cím a kiadóban. (1232)

Varrógép

jó karban lévő megvételre kerestetik. Címeket szívességből Forgács vaskereskedés továbbit. Telefon 855. (1353)

Forditőirodám

Cetate (Belváros), Piata Sft. Gheorghe (Szent György-tér) 2. szám alatt van, ahol, mint eddig is, olcsón vállalom kérények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven.

N. MAGDU

törvényszéki hites fordító, román gyorsíró, a bukaresti prefektúra és Temesvár városa volt első fordítója.

Lipcsei őszi mintavásár 1934

Megnyitás augusztus 26
33 1/3 % utazási kedvezmény

a német birodalmi vasutvonalakon!

Minden felvilágosítást megad a

LEIPZIGER MESSEAMT LEIPZIG (DEUTSCHLAND)

vagy annak tb. képviselője Angerbauer Jenő, Timișoara I., Str. Gen. Praporgescu 3. Telefon 70

Filléres gyors indul

Bécsbe Budapestre aug. 10-én, vissza aug. 19-én

Kollektív utlevéllel, vízummal és vasuti jeggyel:
Bécsbe 2190 lei, Budapestre 1100 lei.

Egyéni utlevéllel, vízummal és vasuti jeggyel:
Bécsbe 1870 lei, Budapestre 775 lei.

Kollektív utlevélhez szükséges okmányok Bécsbe és Budapestre utazóknál: 1.) állampolgársági bizonyítvány másolata. 2.) személyazonosság (piros) igazolvány eredetiben. 3.) 20—50 éves férfiak katonai bizonyítvány. 4.) 3 drb fénykép. 5.) férjes nők házasságlevél másolata és férji beleegyezés nyilatkozata. 6.) kiskorúak szülői beleegyezés (városokban közjegyző, községekben községi jegyző által hitelesítve).

Jelentkezési határidő legkésőbb augusztus 6-án

Jelentkezési helyek:

Timișoara: Déli Hírlap kiadóhivatala
Központi Bank menetjegyirodája
Birdey menetjegyiroda
Waggons-Lits-Cook menetjegyiroda

Lugoj: Európa menetjegyiroda

Jimbolia: Barbier János könyvkereskedés

Reșița: Banat Ügynökség

Sănnicolaul-Mare: Friss Jenő hírlapiroda

Oravița: Weiss Félix könyvkereskedés

Lipova: Veres-trafik

Periam: Zucker Adolf

Brașov: Európa menetjegyiroda

Vinga: Librăria Bănățeană

Orșova: Tranzit szállítási vállalat

Deța: Ertl Béla

Lakás

Modern

2 utcai szoba, kisebb udvari szoba, email fürdőakkáddal minden' mellé ségekkel új házban kiadó. III. Crucii (Kereszt-tér) 2.

Kiadó

2 szobás és egy 1 szobás lakás S mulus (Hattyu-u.) és Str. Oc (Holló-u.) sarkán lévő emeletes Erdéklődni Deutsch lisztkereskedésnél.

Pékség

üzlettel és lakással azonnal Ugyanott egy emeletes ház kiadó vebbet II., Cantacuzino 11.

A Temesvári Bank épületében modern 3 szobás lakások augusztus 1-ére, esetleg azonnalra kiadó vebbet a Temesvári Bank házkészítésnél.

Modern 2 szobás

utcai lakást november 1-re keresi vagy IV. kerületben. Hydra Ec IV., Tudor Vladimirescu (Bega) 30.

Szépségápolás hajfestés tartóshull

J. WALTRIC fodrásznál

II., Str. Dacilor (Fő-utca) és Traian (Kossuth-tér) sarkán, villamos végállomásánál

Különítele

Herzl-vizumos

augusztus 8-án Budapestre utazik lal megbízásokat Budapestre, Vacărescu (Bem-u.) 28. Telefon

Ha szép akar lenni

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliomtej-szappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz”, I., Gheorghe

HIRDESSEN A DÉLI HIRLAPBAN